

Воронка Юлія
ст. гр. ЕЕПм-11,
Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри економіки підприємств і
корпорацій Галько Л.Р.)

ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ НА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

Продуктивність праці – це основний показник економічної ефективності виробництва галузі і кожного підприємства. Підвищення продуктивності праці значною мірою залежить від технічного рівня виробництва і першочергово від рівня автоматизації й механізації виробничих процесів.

Нині на українських підприємствах переважає відсоток ручної праці, а найбільше в ремонтних, вантажно-розвантажувальних, транспортних, контролюючих та інших допоміжних процесах. На низькі показники механізації та автоматизації вказує те, що відсоток працівників, які зайняті саме на цих процесах, у відношенні до загальної кількості працівників, дорівнює орієнтовно 46 %. Рівень зношеності основних виробничих фондів вже перевищив 40 %. Більше того, для промислово-виробничих фондів він становить понад 48 %, а в сфері будівництва дорівнює 61 %. Лише останнім часом, з метою проектування відтворення основних фондів, поволі починають використовуватися моделі міжгалузевого балансу. Вони дають можливість підраховувати на майбутнє основні балансові дані відтворення капітальних інвестицій, спираючись на демографічні прогнози для кожного регіону України[1].

Для забезпечення підвищення продуктивності праці за допомогою удосконалення її організації необхідно:

- покращити організацію та обслуговування робочих місць (запровадити стандартні проекти організації робочих місць службовців і робітників, а також організації робочого процесу в цехах і на ділянках;
- поліпшити кооперацію праці та запровадити прогресивні прийоми і методи праці, покращити умови праці та її оплату (в тому числі удосконалити

систему матеріального заохочення).

Окрім того, чималу роль у підвищенні продуктивності праці відіграють наступні заходи:

- забезпечення більш високого рівня кваліфікації робітників, посилення інтенсивності праці та здобуття практичних навичок;
- оптимізація використання робочого часу [2].

Раніше планування і регулювання капітальних інвестицій в Україні реалізовувалося без необхідного урахування процесу відтворення основних фондів та суспільного продукту. Прерогатива надавалася новому будівництву на ще неосвоєних територіях. Водночас практично не відбувався процес відновлення виробничого потенціалу. По суті, в країні було відсутнє проектування відтворення основних фондів. Внаслідок цього виробничий потенціал України характеризується технологічною відсталістю, технічним зношенням і не відповідає сучасним вимогам [3].

Отже, зростання продуктивності праці забезпечує підприємствам і всьому суспільному виробництву подальший розвиток і сприятливі перспективи, а в поєднанні з грамотною маркетинговою і збутовою політикою, конкурентоспроможність, що є неодмінною умовою ринкової економіки. І, в кінцевому рахунку, зростання продуктивності праці веде до підвищення рівня життя населення.

Література

1. Верба Д. Вплив створення робочих місць на продуктивність праці в економіці України у 2013 - 2014 рр./ Д. Верба//Україна: аспекти праці. - 2014. - № 8. - С. 41-50.
2. Куценко Ю. Продуктивність праці у підприємницькій діяльності/ Ю. Куценко// Інструктивний матеріал. — К., 2012. - 66с.
3. Ревенко А. Продуктивність праці в сучасних умовах/ А. Ревенко// Україна: аспекти праці. - 2013. - № 2. - С. 32-37.